

Gnomologium Epicteteum (e Stobaei libris 1-2)

Epictetus

Greek original

Gnomologium Epicteteum Stobaei

Sententiae Codicis Vaticani

Ἐπικτήτου. θεοὺς δικαία καὶ μεμετρημένη διαθέσει τίμα, ἀλλὰ μὴ ἀμέτροις δωρεαῖς κολάκευε· οὐτε γὰρ κολακεία χαίρει θεὸς οὐτε ὁ κολακεύων τιμᾷ τὸ θεῖον.

θεοῖς θῦε μὴ ἡνίκα ἂν πλουτήσης, ἀλλ' ἡνίκα ἂν φρονήσης, τὸ μὲν γὰρ πλουτεῖν καὶ τῶν κακοδαιμόνων, τὸ δὲ φρονεῖν μόνον ἴδιον εὐδαιμόνων.

παρὰ θεῶν μὴ συνεχῇ αἶτει ὑγίειαν σώματος, ἀλλὰ διηνεκῶς λάμβανε σωφροσύνην ψυχῆς· καὶ οὐτε ῥαδίως νοσήσεις οὐτε νοσῶν δυσαρεστήσεις.

μὴ ὧν ἐπιθυμεῖς ταῦτα παρὰ θεῶν αἶτει, ἀλλ' ὅπως αὐτῆς ἀπαλλαγῆς τῆς ἐπιθυμίας, τοῦτο ζητεῖ παρὰ θεῶν. τότε σου εἰσακούουσιν οἱ θεοί, ἡνίκα ἂν μὴ περὶ τῶν ἡδέων, ἀλλὰ περὶ τῶν καλῶν εὖχῃ. καὶ τότε σοι δώσουσι τὰ καλά, ἡνίκα μὴ ἡδονῇ, ἀλλ' ἀρετῇ χαίρεις.

μέμνησο παρὰ τῶν μεγάλων αἰτεῖν τὰ μεγάλα· μικρὰ γὰρ οὐκ ἂν δοῖεν. οὐδὲν θεοῦ μεῖζον καὶ ὑψηλότερον· εὐχόμενος τοιγαροῦν θεοῖς αἶτει τὰ θεῖα, ὧν οὐδὲν σάρκινον καὶ γήινον ψαύει πάθος.

ὥσπερ μέλιτταν οὐ διὰ τὸ κέντρον μισεῖς, ἀλλὰ διὰ τὸν καρπὸν τημελεῖς, οὕτω καὶ φίλον μὴ δι' ἐπίπληξιν ἀποστραφῆς, ἀλλὰ διὰ τὴν εὖνοιαν ἀγάπα.

εἰκόασιν οἱ κόλακες κηφῆσι· καὶ γὰρ ἄργοι καὶ ἄκεντροι καὶ τοὺς ἀλλοτρίους ἀναλίσκοντες καμάτους. οἱ φθονεροὶ σφηξί· καὶ γὰρ πληκτικοὶ καὶ ἄποροι καὶ ἀμετάδοτοι καὶ ἄχρειοι. οἱ χρηστοὶ μελίτταις· καὶ γὰρ φιλόπονοι καὶ αὐτουργοὶ καὶ οἰκονομικοὶ καὶ εὐποροὶ καὶ πρᾶοι καὶ ἐπιπληκτικοὶ καὶ κοινωνικοί. ὥστ', εἰ βούλει φίλος ὑπάρχων μετὰ πολλῶν διάγειν φίλων, μιμοῦ τὴν μέλιτταν· καθαρὸν ἔστω σοι τὸ σμῆνος κηφήνων καὶ σφηκῶν.

τοὺς εἰς φιλίαν σοι καθιέντας δοκίμαζε μὴ ἐξ ὧν σοι δωροῦνται, ἀλλ' ἐξ ὧν ἑαυτοῖς μνῶνται καὶ χαρίζονται καὶ κατεπηγγείλαντο καὶ διέθεσαν.

οὐ τὰ χρήματα φίλοι, ἀλλ' ὁ φίλος χρήματα. καὶ χρήματα μὲν φιλίαν οὐδέποτε ἂν ἐργάσαιντο, ὥσπερ οὐδὲ γῆ θεόν· φιλία δὲ χρήματα καὶ ἄλλως ἂν κτήσαιτο, καθάπερ θεὸς γῆν.